

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Δ/ση Γραμματείας - Τμήμα Ελεγκτών
Πληροφορίες: Ευφροσύνη Σιουγλέ
Τηλέφωνο: 2106475670
Email: esiougle@dpa.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ
Αποστολή: email

Αθήνα, 08-03-2021
Αριθ. Πρωτ.: 785

Προς
Δήμο Παλλήνης
Δημαρχιακό Μέγαρο
Ιθάκης 12, 15344 - Γέρακας
Τηλ. κέντρο 210 66 04 600
fax 210 66 12 965
email press@pallini.gr
Υπόψη: Δημάρχου

Κοινοποίηση:
Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων
dpo@pallini.gr

ΘΕΜΑ: Εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης στις σχολικές μονάδες του Δήμου Παλλήνης

Σχετικό: Υπ' αριθμ. πρωτ. 5/12-02-2021 (αριθμ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/1109/15-02-2021) αναφορά του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Γέρακα «Η πρωτοπορία»

Με την επισυναπτόμενη ανωτέρω σχετική αναφορά ενημερωθήκαμε ότι λάβατε απόφαση για εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης στις σχολικές μονάδες του Δήμου σας.

Σας ενημερώνουμε ότι από τις 25 Μαΐου 2018 έχει τεθεί σε εφαρμογή ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ΓΚΠΔ). Από 29-08-2019 ισχύει και ο ν. 4624/2019, με τον οποίο ορίζονται μέτρα εφαρμογής του ΓΚΠΔ. Σχετικά με το

ζήτημα της χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών έχει εκδοθεί η Οδηγία 1/2011 (διαθέσιμη στο διαδικτυακό της τόπο www.dra.gr), οι διατάξεις της οποίας πρέπει να εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν.4624/2019. Τούτο ισχύει ιδίως για τις υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο Γ' αυτής (άρθρα 10 έως 13 της Οδηγίας 1/2011). Για παράδειγμα, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεν έχουν πλέον υποχρέωση γνωστοποίησης της επεξεργασίας στην Αρχή, αλλά οφείλουν να φροντίζουν για την ικανοποίηση των επαυξημένων δικαιωμάτων που προβλέπει ο ΓΚΠΔ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) εξέδωσε το κείμενο των κατευθυντηρίων γραμμών 3/2019¹ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μέσω συσκευών λήψης βίντεο. Το κείμενο αυτό παρέχει αναλυτική καθοδήγηση για το πώς εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ σε σχέση με τη χρήση καμερών για διάφορους σκοπούς.

Στις κατευθυντήριες γραμμές 3/2019 αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«(...) 5. Η βιντεοεπιτήρηση δεν είναι εξ ορισμού αναγκαία εφόσον υπάρχουν άλλα μέσα για την επίτευξη του υποκείμενου σκοπού. Στην αντίθετη περίπτωση, υπάρχει ο κίνδυνος να μεταβληθούν οι πολιτισμικοί κανόνες και επομένως να εδραιωθεί ως γενική αρχή η έλλειψη της ιδιωτικότητας (...)».

«(...) 15. Πριν από τη χρήση του υλικού, οι σκοποί της επεξεργασίας πρέπει να διευκρινίζονται λεπτομερώς (άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β)). Η βιντεοεπιτήρηση μπορεί να υπηρετεί πολλούς σκοπούς. Μεταξύ άλλων, μπορεί να συμβάλει στην προστασία της ιδιοκτησίας και άλλων περιουσιακών στοιχείων, στην προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας των ατόμων, στη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων για αγωγές αστικού χαρακτήρα. Οι εν λόγω σκοποί παρακολούθησης θα πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως (άρθρο 5 παράγραφος 2) και πρέπει να διευκρινίζονται για κάθε κάμερα επιτήρησης που χρησιμοποιείται.

¹ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_201903_video_devices_el.pdf

«(...) 20. Το έννομο συμφέρον πρέπει να υφίσταται πραγματικά και να αφορά παρόν ζήτημα (δηλαδή το συμφέρον δεν πρέπει να είναι πλασματικό ή υποθετικό). Πρέπει να υφίσταται πραγματική κατάσταση κινδύνου –όπως ζημιές ή σοβαρά συμβάντα στο παρελθόν– πριν από την έναρξη της επιτήρησης. Με βάση την αρχή της λογοδοσίας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας είναι χρήσιμο να καταγράφουν συναφή συμβάντα (ημερομηνία, τρόπος, οικονομική ζημία) και σχετικές ποινικές διώξεις. Αυτά τα καταγεγραμμένα συμβάντα μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό τεκμήριο για την ύπαρξη έννομου συμφέροντος. Η ύπαρξη έννομου συμφέροντος, καθώς και η αναγκαιότητα της παρακολούθησης θα πρέπει να επαναξιολογούνται σε τακτικά χρονικά διαστήματα (π.χ. μία φορά ετησίως, ανάλογα με τις περιστάσεις) (...)».

«(...) 24. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»), βλέπε άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Πριν από την εγκατάσταση συστήματος βιντεοεπιτήρησης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει πάντα να εξετάζει ενδελεχώς αν αυτό το μέτρο είναι, κατά πρώτον, κατάλληλο για την επίτευξη του επιθυμητού στόχου και, κατά δεύτερον, επαρκές και αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών του. Μέτρα βιντεοεπιτήρησης θα πρέπει να επιλέγονται μόνον εάν ο σκοπός της επεξεργασίας δεν θα μπορούσε εύλογα να εκπληρωθεί με άλλα μέσα, τα οποία θίγουν σε μικρότερο βαθμό τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων.

«(...) 25. Αν υποτεθεί ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας επιθυμεί να αποτρέψει εγκλήματα εναντίον της ιδιοκτησίας του, αντί να εγκαταστήσει σύστημα βιντεοεπιτήρησης, μπορεί να λάβει εναλλακτικά μέτρα ασφάλειας, όπως π.χ. να περιφράξει την ιδιοκτησία του, να αναθέσει σε προσωπικό ασφαλείας την τακτική περιπολία του χώρου, να προσλάβει φύλακες, να βελτιώσει τον φωτισμό, να τοποθετήσει κλειδαριές ασφαλείας, απαραβίαστα παράθυρα και πόρτες ή να καλύψει τις επιφάνειες με επιστρώσεις ή μεμβράνες προστασίας από γκράφιτι. Αυτά τα μέτρα μπορούν να είναι εξίσου αποτελεσματικά με τα συστήματα βιντεοεπιτήρησης για την αποτροπή περιστατικών ληστείας, κλοπής και

βανδαλισμού. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να αξιολογεί κατά περίπτωση κατά πόσον αυτά τα μέτρα μπορούν να αποτελέσουν εύλογη λύση (...)».

Επιπλέον, στο άρθρο 18 της Οδηγίας 1/2011 αναφέρεται ότι η ύπαρξη και μόνο καμερών σε σχολεία και άλλους χώρους όπου δραστηριοποιούνται ανήλικοι (όπως παιδικοί σταθμοί, οικοτροφεία, φροντιστήρια κλπ.) χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, αφού δεν είναι εύκολο να αξιολογηθούν οι συνέπειες που μια τέτοια επεξεργασία μπορεί να έχει για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων. Συγκεκριμένα, υπάρχει ο κίνδυνος να περιορισθεί η ανάπτυξη της έννοιας της ελευθερίας τους, εάν πιστέψουν από μικρή ηλικία ότι είναι φυσιολογικό να παρακολουθούνται μέσω καμερών (βλ. και Γνωμοδότηση 2/2009 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, καθώς επίσης και την Απόφαση 77/2009 της Αρχής). Στο εν λόγω άρθρο τίθενται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη νομιμότητα λειτουργίας συστημάτων βιντεοεπιτήρησης σε σχολεία.

Εν όψει των ανωτέρω, σας καλούμε να μας υποβάλετε εγγράφως τις απόψεις σας επί των όσων αναγράφονται στην ανωτέρω σχετική αναφορά **αμέσως ή το συντομότερο δυνατό** από τη λήψη του παρόντος εγγράφου, προκειμένου να ασκήσουμε τις αρμοδιότητές μας. Επιπλέον σας καλούμε:

1. να προσδιορίσετε τον αριθμό των σχολικών μονάδων του Δήμου σας για τις οποίες λάβατε απόφαση εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης, την αντίστοιχη βαθμίδα εκπαίδευσης, τον αριθμό των μαθητών και εκπαιδευτικών καθώς και την έκταση κάθε σχολικής μονάδας,
2. να προσκομίσετε κάθε στοιχείο για την τεκμηρίωση, με βάση την αρχή της λογοδοσίας, της νομιμότητας εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης για καθεμία εκ των σχολικών μονάδων και ιδίως:

α) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος βιντεοεπιτήρησης καθώς και τον αριθμό και τα σημεία τοποθέτησης των καμερών.

β) Έγγραφο τεκμηρίωση της καταλληλότητας και αναγκαιότητας της εγκατάστασης για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού με διευκρίνιση για κάθε κάμερα που χρησιμοποιείται (σκέψεις 15 και 24 των κατευθυντήριων γραμμών 3/2019). Να εξηγήσετε αν για την εν λόγω εκτίμηση εξετάσατε κατά πόσο υφίσταται

πραγματική κατάσταση κινδύνου πριν από την έναρξη της επεξεργασίας, με χρήση καταγεγραμμένων συναφών συμβάντων (ημερομηνία, τρόπος, οικονομική ζημία) και σχετικών ποινικών διώξεων (σκέψη 20 των κατευθυντήριων γραμμών 3/2019).

γ) Έγγραφη αιτιολόγηση από την οποία να προκύπτει ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός δεν μπορεί εύλογα να εκπληρωθεί με άλλα μέσα, εξίσου αποτελεσματικά, τα οποία θίγουν σε μικρότερο βαθμό τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκείμενων των δεδομένων σύμφωνα με τις σκέψεις 24 και 25 των κατευθυντήριων γραμμών 3/2019.

δ) Τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι έχετε εκπληρώσει όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 18 της Οδηγίας 1/2011 και ιδίως ότι ζητήσατε και λάβατε τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου οργάνου για τη διοίκηση του σχολείου, του συλλόγου διδασκόντων, του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων και των μαθητικών συλλόγων, όπου υπάρχουν, αφού προηγουμένως κοινοποιήσατε στις σχολικές μονάδες τα έγγραφα που αναφέρονται στα ανωτέρω β και γ σημεία.

ε) Μελέτη εκτίμησης αντικτύπου ως προς την προστασία προσωπικών δεδομένων βάσει του άρθρου 35 του ΓΚΠΔ, εφόσον υφίσταται και ότι άλλο κρίνετε ότι θα διευκολύνει την εξέταση της υπόθεσης.

Εν αναμονή της ανταπόκρισής σας στα ανωτέρω, παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία.

Με εντολή Προέδρου
Η ελέγκτρια

Δρ Ευφροσύνη Σιουγλέ
Πληροφορική Ελέγκτρια, ΕΕΠ

Συνημμένα: Η ανωτέρω σχετική αναφορά.

Κοινοποίηση:

1. Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων
3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Γέρακα «Η Πρωτοπορία»

Μιαούλη και Γκούρα, 153 44, Γέρακας

Υπόψη: Μαρίας Στόκχου

Email: sillogosgk3@gmail.com

2. 3ο Δημοτικό Σχολείο Γέρακα

Γκούρα & Μιαούλη, 15344, Γέρακας

Τηλ: 2106612479

Fax: 2106615979

Υπόψη: διοίκησης και συλλόγου διδασκόντων

email: mail@3dim-gerak.att.sch.gr